

VY_32_INOVACE_162

VÝUKOVÝ MATERIÁL zpracovaný v rámci projektu EU peníze školám

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Registrační číslo projektu: CZ. 1.07. /1. 5. 00 / 34. 0696

Šablona: III/2

Název: Bezpečnost práce s motorovou pilou I – škodlivé faktory

Vyučovací předmět: Technologie

Ročník: 2.

Autor: Ing. Zdeněk Balcar

Ověřeno ve výuce dne: 7.12.2012

Třída: 2.E

Česká lesnická akademie Trutnov, střední škola a vyšší odborná škola

- **Anotace:** *prezentace charakterizuje škodlivé faktory při práci s motorovou pilou, seznamuje s jejich účinky na lidský organizmus a uvádí opatření k ochraně pracovníka před jejich působením.*
- **Autor:** Ing. Zdeněk Balcar
- **Jazyk :** Čeština
- **Očekávaný výstup :** odborné vzdělávání
- **Speciální vzdělávací potřeby :** žádné
- **Klíčová slova :** hluk, vibrace, výfukové plyny, zdroj, parametry, ochrana
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Druh interaktivity:** výklad
- **Cílová skupina:** žák
- **Stupeň a typ vzdělávání:** středoškolské odborné vzdělávání
- **Typická věková skupina:** 15 - 19 let

Bezpečnost práce s motorovou pilou I.

– škodlivé faktory -

Hluk

❖ Charakteristika:

- akustický tlak – dB (decibely)
- frekvence (kmitočet) – Hz (hertze)
- doba expozice

❖ Zdroj:

- spalovací motor
- (řezací část)

Hluk

❖ Účinky na organismus:

- sluchová únava → syčení, hučení v uších
- poruchy sluchu → hluchota

❖ Ochrana zdraví:

- odhlučnění stroje → tlumič výfuku, konstrukce motoru
- ochranné pomůcky → sluchátka, špunty
- režim práce a odpočinku
- střídání činností

Vibrace

❖ Charakteristika:

- zrychlení vibrací – $m.s^{-2}$

❖ Zdroj:

- činnost motorové části
- řezací řetěz

❖ Účinky na organismus:

- onemocnění kostí, kloubů, vaziv, svalů → záněty, degenerativní změny
- onemocnění cév = Vazoneuróza → nedostatečné prokrvování prstů až odumírání
- onemocnění nervového systému → znecitlivění prstů

Vibrace

❖ Ochrana zdraví:

- motorová pila
  - konstrukce motoru, tlumiče vibrací
  - údržba řezací části
- ochranné pomůcky
  - rukavice → teplo + sucho, antivibrační
- režim práce a odpočinku
- střídání činností
- technologie práce → přenos vibrací na strom

Výfukové plyny

❖ Charakteristika:

- škodlivé plyny – CO, NO_x, ...

❖ Zdroj:

- spalovací motor

❖ Účinky na organismus:

- bolest hlavy, zažívací potíže

Výfukové plyny

❖ Ochrana zdraví:

- **moderní konstrukce motoru**
  - **katalyzátor**
  - **čtyřtákní motor mazaný mastnou směsí**
  - **dvoutákní motor s předvýplachem**
  - **řídící elektronická jednotka**
- **chemické složení pohonné směsi**
- **režim práce a odpočinku**
- **vyloučení práce v prostředí s omezeným prouděním vzduchu**

Závěr

Působení škodlivých vlivů vyloučit nelze, ale dodržováním pravidel bezpečnosti lze snížit možnosti jejich vlivu na obsluhu!

Otázky k opakování

- 1) Hluk - charakterizuj jej, co je jeho zdrojem, jaké jsou účinky na lidský organizmus a jaké jsou možnosti ochrany před ním?**
- 2) Vibrace - charakterizuj je, co je jejich zdrojem, jaké jsou účinky na lidský organizmus a jaké jsou možnosti ochrany před nimi?**
- 3) Výfukové plyny - charakterizuj je, co je jejich zdrojem, jaké jsou účinky na lidský organizmus a jaké jsou možnosti ochrany před nimi?**

Použité zdroje

- ŠVIHÁLEK, K., *Nauka o práci*, vyd. Institut výchovy a vzdělávání Mze ČR Benešov, 1994
- www.fld.czu.cz
- www.mendelu.cz